

110. Варна
Български Нар. Морски Сговоръ

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бора въ Варна.

Урежда Редакционенъ Комитетъ.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонаментъ { Годишенъ 100 лв.
Полугодишенъ 60 .
Чужбина (годишенъ) . . . 140 .

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{2}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{4}$. 180 . — $\frac{1}{4}$ — 100 .

Естествени мърки за подпомагане развитието на търговското ни мореплаване.

(Подражание на Н. Ржевуский).

Общия всемирнен търговски кризисъ въ началото на XX столѣтие до толкова повлия за спадането на корабнитъ такси за пренасяне на стокитъ, че почти всички първостепенни държави бѣха принудени да потърсятъ способи за да подкрепятъ националното корабоплаване. Франция, Съединенитъ Щати и даже Англия предприеха редъ мърки за насърчение на морската си търговия. Презъ 1902 година сѣщия въпросъ изникна въ Русия и тамъ, като се основаха на своитъ нужди и чуждитъ опити, се заеха да обсъдятъ какъвъ родъ мърки сѣ необходими за да подкрепятъ своето търговско мореплаване. Сега при още неблагоприятни условия, този въпросъ възниква и у насъ.

Презъ 1902 год. Австрия е плащала на своитъ корабоприетатели около 9,000,000 лева ежегодна субсидия. Тая сума се е равнявала почти на 15% отъ пълната стойностъ на Австрийския търговски флотъ въ това време. Унгария е плащала презъ сѣщата година на своитъ корабоприетатели по вече отъ 2,400,000 лева субсидия т. е. 18% отъ стойността на нейния търговски флотъ. Франция е субсидирала корабоприетателитъ си съ около 40,000,000 лева ежегодно или съ 12.5% отъ стойността на търговския си флотъ. На своето най-важно мореплавателно дружество, Германия е плащала 8,400,000 лева ежегодна субсидия, т. е. 7% отъ целия капиталъ на дружеството.

До 1902 година Съединенитъ Щати сѣ субсидирали само превоза на пощата по море и корабитъ подъ американско знаме, които обслужвали нуждитъ на брѣговата (каботажната) търговия, но следъ тази година направиха опити да се издействуватъ голѣми субсидии за корабоприетателитъ, съ цель да могатъ да конкуриратъ английскитъ

корабоприетатели и другитъ чуждестранни съперници.

Освенъ тѣзи субсидии всичкитъ горезброени държави отпущатъ и по косвенъ пжтъ голѣми суми въ полза на своитъ корабоприетатели; така напримеръ, по държавнитъ желѣзници се правятъ голѣми отстъпки въ ценитъ на превоза за всички стоки, които се пренасятъ направо отъ вътрешността на страната до нѣкое пристанище, съ цель да се изнесатъ за чужбина съ национални кораби и пр.

Ако проследимъ внимателно чуждата морска литература по повдигнатия въпросъ, то ще забележимъ, че мъркитъ за подпомагане развитието на народното търговско мореплаване могатъ да се разделятъ на две категории: искусствени и естествени. За нагледностъ да направимъ сравнение съ две страни — напримеръ Германия и Франция. Германия, която не опредѣляше постоянни субсидии, построи голѣмъ търговски флотъ до европейската война, когато Франция, въпреки че похарчи много пари за субсидии, не можа да преуспѣе така бързо въ това направление, както Германия. Причината за това бѣше, че французската система на субсидиране отиваше къмъ заглушване на личната инициатива на лицата, които получаватъ субсидията, тъй като не се нуждаеха отъ необходимостта да водятъ предприятията си много икономично. Трудно е да си представимъ такава организация, която при по-голѣми субсидии, би дала по-лоши резултати, нали? Отъ друга страна, освенъ паричната помощъ, която отиваше главно за да поддържа частнитъ предприятия за организиране складове и пазари на германски издѣлия, Германия правѣше сѣщо много косвени отстъпки отъ различенъ характеръ, така, че общо взето при германската система, личната инициатива намираще подрѣж-

ка и поощрение отъ своето правителство.

Въ дадения примѣръ рѣзко се хвърля въ очи разликата въ системата, която е приета отъ двѣтѣ споменати държави. Германия следва естествения пжтица, основавайки се на високо културния принципъ — завоюване на пазаритъ по починъ на личната инициатива т. е. почнала е съ това, че е зародила национална търговия и следъ като е развила търговията си, последната е предизвикала естествена потребностъ да се построятъ кораби — средство за да се поддържа търговията по море. Франция прави обратното: давайки високи премии, тя следъ като е обезпечила благосъстояние и добри дивиденди на корабоприетателитъ, ги е предразположила къмъ намаление на своята активностъ.

При създаването у насъ въ България на подобни улеснения за развитието на народното ни търговско мореплаване, струва ни се, че трѣбва да използваме опита на чуждитъ държави и да приемемъ тия мърки за поощрение на мореплаването, които сѣ най-целесъобразни, именно — естествени.

Казвамъ, струва ни се, защото нашиятъ народенъ характеръ и досегашното ни стопанско развитие даватъ малко надежди за това, че въ скоро време ще можемъ да завладѣемъ чуждитъ пазари.

Като имаме предъ видъ горезложеното, азъ ще се постарая да предложа една естествена мърка, която би могла да има голѣмо влияние за развитието на родното ни мореплаване.

Ако поощрителната мърка у насъ въ България за развитието на мореплаването бжде насочена къмъ построяване на голѣмъ търговски флотъ, това може да предизвика корабоплавателенъ кризисъ, защото ако корабитъ бждатъ построени, това още не значи, че за тѣхъ ще има работа. По-голѣмата частъ отъ морската търговия на България, т. е. износъ и вносъ, е въ ржцетъ на

инородни елементи, които могат да дадат или да не дадат товара си на нашите кораби. Ето защо, азъ предлагамъ да се действува по обратенъ начинъ, — естествениятъ пътъ за поощрение на мореплаването, идея на г-нъ Н. Ржевуский, която е искалъ да прокара въ Русия презъ 1903 год. — а именно: да се почне съ привличането на стокитъ къмъ българските кораби. Последното обстоятелство може да се създаде, като се изхожда отъ следното съображение:

Презъ 1922 година морската търговия на България — вносъ и износъ — се изразява съ около 400,000 тона пренесени стоки, при това трѣбва да се отбележи, че тя има тенденция на увеличение.

Частта, която се пада на българския търговски флотъ отъ общото количество на пренесените стоки е била около 70,000 тона т. е. 17.5%.

Тѣй като търговците — които изнасятъ и които внасятъ — се интересуватъ повече отъ голѣмитъ печалби, а по малко отъ националното чувство, то трѣбва да имъ се дадатъ голѣми облаги при пренасянето на стокитъ си съ български кораби, съ която мѣрка ще се привлечатъ значително количество товари за нашите кораби. А това ще се постигне, като се предвиди на търговеца премия за всѣки тонъ стока, която е натоварена на български корабъ — било то за вносъ или износъ.

За да направя смѣтка, колко може да струва на правителството това мое предложение, вземамъ следния примѣръ:

Да допуснемъ, че тази мѣрка за поощрение на нашето мореплаване ще привлече на българските кораби $\frac{1}{2}$ отъ товаро-обмѣна ни съ чужбина, а това ще рече, че съ българските кораби ще се пренася годишно 200,000 тона стока. Ако за всѣки тонъ стока натоваренъ на български параходъ държавата би плащала на товарача на примѣръ 20 лева премия, то общия размѣръ на субсидията ще възлезе годишно на 4,000,000 лв.*) Въ сжщото това време българския търговски флотъ ще получи единъ бруто приходъ отъ около 80,000,000 лева, като се смѣта, че средното навло за пренесенъ тонъ стока е около 400 лева. Тоя бруто годишенъ приходъ за българския търговски флотъ, несъмнено ще даде възможностъ да се увеличи числото и качеството на корабитъ въ течение на нѣколко го-

дини. По тоя начинъ най-бързо, най-добре и най-икономично за държавата ще се подпомогне развитието на нашето национално корабоплаване — това сж естествениятъ мѣрки за подпомагането.

Съ помощта на правилно организираната статистика, това предложение дава възможностъ на правителството съвършено точно да опредѣли размѣра на горе-посочената премия (субсидия), което е много важно.

Най-после, може би ще е полезно, да се даде едновременно двойно насърчение: и на търсенето и на предлагането, като се дава и частъ отъ премията на българския търговски флотъ за натоваренъ тонъ на неговитъ кораби и съразмѣрно преплаването разстояние.

Подхвърляйки тази идея, израстнала на руска почва, смѣтамъ, че би било добре да се разработи отъ компетентнитъ лица, които боравятъ съ тия въпроси, за да се види дали не би могла да вирѣе съ успѣхъ и на българска почва!

С. Черноморски.

НАРЕДБА

за експлоатацията и управлението на реалнитъ антрепозити.

(Продължение отъ бр. 21).

Чл. 14 Отъ антрепозита могатъ да се изваждатъ стоки *било за вътрешно употребление*, било за новоизносъ, с мо ако митнитъ и др. берии за всѣки отдѣленъ видъ стока, не сж по малко отъ 500 лв. златни.

Подчертанитъ думи „*било за вътрешно употребление*“, не трѣбва да се взематъ въ тѣсна смисълъ на думата, а да имъ се даде широко тълкувание. Искаме това, защото въ М-вото на финанситъ разбиратъ текста въ много тѣсна смисълъ, а именно, стоката трѣбва да се обяви за вносъ и си плати митата. А такава едно разбиране е ограничено и не е въ полза на фиска и търговията — нито е съгласно съ закона за митницитъ, споредъ който законъ стоката стоварена въ нашитъ пристанища, по волята на притежателитъ и, може да се внесе, новоизнесе, временно да се внесе, транспортира или транзитира за друга страна. Щомъ е така следва и стокитъ вложени въ реалния антрепозитъ да могатъ да се изпращатъ и обмитватъ тѣй както желаятъ притежателитъ имъ. Това още по вече се налага, защото тия антрепозити не се създаватъ само за мѣстнитъ търговци, а за всичкитъ търговци въ Царството, на които сжщо трѣб-

ва да се предостави правото да правятъ тая митническа манипулация, която тѣ намѣрятъ — най-изгодна.

Допущането да се извършватъ всички манипулации за обмитване на стокитъ, извадени отъ реалнитъ антрепозити не противоречи на закона за митницитъ, защото чл. чл. 280, 290 и 291 допускатъ транзита, транспорта и новоизноса — условно съ едни незначителни ограничения. До-статъчно е една административна мѣрка — издаване окръжно за пояснение на горнитъ членове, — за да се допусне по аналогия, временния вносъ на стокитъ. Това трѣбва да стане, защото е най-сжщественото. Строгото придържане въ буквата на закона създава условия за неговото заобикаляне и стокитъ могатъ да влѣзатъ въ страната ни повторно. Примѣръ: има антрепозитни празни ютени торби, които сж обявени за новоизносъ; тѣ се натоварватъ въ парахода и тоя следъ 2—3 дни се връща въ сжщото пристанище, отъ гдето сж натоварени и манифестира сжщитъ торби за вносъ. Какво ще прави митницата, ще откаже ли обмитването имъ или не? Отговоримъ не, защото нѣма право. А щомъ не може да откаже, не може ли по аналогия на чл. 291 да се разреши направо отъ антрепозита да се извадятъ съ временовносна декларация, като се смѣта че обявената стока да бжде въ количество, вноснитъ митни и др. берии на които да не сж по-малко отъ 500 лв. Че това се е разбирало така по-рано и решено въ тая смисълъ въ министерството — сведочи заповѣдта № 1137 отъ 3. IX. 1919 год. съ която се одобрява учредяването на антрепозитнитъ складове на дружество „Екваторъ“. Въ параграфъ 28 на тая заповѣдъ е казано: *иностранныи стоки, антрепозитирани въ публичнитъ складове на „Екваторъ“ могатъ:*

а) да бждатъ *внесени* въ страната за свободна търговия, но следъ като предварително се платятъ за тѣхъ надлежитъ митни и др. права;

б) да бждатъ *новоизнесени или транзитирани*, следъ заплащането на правата берии и пр. ако подлежатъ на такова;

в) да бждатъ *транспортирани* по общия за това редъ до друга митница било за обмитване, било за влагане въ друго публично влаглище и

г) да бждатъ *внесени временно* въ страната, съгласно чл. чл. 207-208 отъ закона за митницитъ.

А щомъ това веднѣжъ е разрешено за номиналнитъ антрепозити на дружество „Екваторъ“, защо да не се допусне за реалнитъ антрепозити,

*) Презъ последния финансова година 1922—1923 държавата е дала на Българското Т. П. Дружество субсидия около 8,000,000 лв.

които ще се експлоатират от държавата? Ние разбираме: веднъж тоя въпрос бил разрешен по принцип, нѣмало е нужда наново м-вото да го реши въ противна смисъл и да си противоречи съ съобщението си до Варненската митница, а именно, че вложенитѣ въ антрепозитѣ стоки могат да се обмитват само за вносъ и новоизносъ, но не и за времененъ вносъ — телеграма № 18049 отъ 29. XII. 1923 г.

Вънъ отъ тия законни съображения имайки предъ видъ, че тия антрепозити иматъ за цѣль да създадатъ посреднишка търговия съ нашитѣ съседни, то стоката, която ще се изважда отъ тѣхъ, за да се прати другде въ чужбина, но като стока вложена, или по-добре изразено, прибиваща въ чужда територия, то при извършването на новоизноса ще трѣбва да се освободи отъ 1% сборъ, а се обложи само съ статистика и мерѣне. Ограничението на митнитѣ и др. сборове до 500 лв. златни, както посочихме въ чл. чл. 2 и 6 трѣбва да бждатъ не за всѣки видъ стока, а вкупомъ за обявенитѣ за обмитване.

Чл. 21. За всѣка внесена въ реаленъ антрепозитъ стока, управлението на митницитѣ издава по поискване, на името на притежателя влагалитѣнъ записъ, подписанъ отъ управителя на митницата и магазина, заведващъ антрепозита и скрепенъ съ печата на митницата.

Споредъ това законоположение влагателни записи се искатъ и издаватъ за цѣлото количество вложена стока, безъ да се говори, че такива могат да се издаватъ и за по малки количества. Това ограничение е въ вреда на търговеца, защото не винаги и всѣкога единъ търговецъ може да продаде цѣлото количество стока изведнажъ. Като се има предъ видъ че въ тия антрепозити ще се влагатъ голѣми количества стоки — трѣбва да се допустне влагателни записи да се издаватъ и за малки количества, които на части да се вадятъ отъ антрепозита. Направено това — държавната властъ подпомага търговията, безъ да нанесе нѣкаква вреда на фиска. Ако ли това не може, то трѣбва да се допустне: когато се издаде влагателенъ записъ на търговеца за цѣлото количество — той да има право да издава допълнително такива за малки количества, които е продалъ, и тия малки допълнителни записи да се сверятъ съ общия и се заверятъ отъ управлението на митницата.

Чл. 24. Лицата, които искатъ разрешение за антрепозитъ сж длъжни да направятъ предъ митницата следната

ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписания . . . отъ . . . улица . . . № . . . като заявявамъ, че безрезервно ще изпълня всичкитѣ постановления на известната менъ *наредба за експлоатация и управление на реалнитѣ антрепозити*, моля да ми се разреши да вложя въ реаленъ антрепозитъ за срокъ отъ . . . дни (месеци) пристигналата на . . . 192 . . . г. съ параходъ . . . и манифестирана предъ . . . митница съ манифестъ № . . . отъ . . . 192 . . . год. стока, а именно: . . . (да се пише стоката точно по видъ, количество и качество, съ обозначение на опаковката).

Подпись:

Свидетели: (Добре познати на митницата граждани)

- 1)
- 2)

Тази декларация се прилага къмъ изискуемата по чл. 282 отъ закона за митницитѣ антрепозитна декларация и съставлява нераздѣлна частъ отъ нея.

Даването на такава декларация считаме за излишна, защото тя обременява и тѣй многото формалности, които се изискватъ по антрепозитрането на стокитѣ. Не стига ли стоката като гаранция, та трѣбва да се искатъ и свидетели, които управлението на митницата може да отхвърли като не добре познати на него? Какво ще удостовѣряватъ тѣ — декларирането на стоката ли? Тая формалностъ е съвсемъ излишна и декларацията съ свидетелитѣ ще трѣбва да се премахнатъ. Ако това е нужно, то декларирането да стане въ самата антрепозитна декларация безъ това деклариране да се подписва отъ свидетели — изобщо декларирането да стане, тѣй както става обявяването на стоки, които се влагатъ въ номиналенъ антрепозитъ.

Съ тия си кратки бележки, мислимъ че ще обърнемъ вниманието на Финансовото министерство, за да направи нуждитѣ поправки въ посоченитѣ отъ насъ членове на наредбата, ако иска щото реалнитѣ антрепозити да играятъ оная роль за която сж предназначени. Не се ли направи това нека да се знае, че сегашната наредба изцѣло противоречи на духа на закона за митницитѣ и въ тѣхъ ще се антрепозитратъ по малко стоки, а може би и никакъ, поради тежкитѣ условия и конкуренцията на частнитѣ номинални антрепозити.

Е. Даверовъ.

ВЪТРЕШЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Годишна сесия на камарата.

Варненската търговско-индустриална камара свиква членоветѣ си на XXIX редовна сесия на 10 мартъ т. г. въ заседателната зала на камарата, съ следниятъ дневенъ редъ:

1. Откриване на сесията.
2. Отчетъ за дейността на бюрото за 1923 година.
3. Избиране бюджетарна комисия и комисия за провѣрка на главния отчетъ за 1922/23 година.
4. Отчетъ за Висшето търговско училище.
5. Отчетъ за Средното търговско училище.
6. Одобрение нѣкои протоколи на бюрото на камарата.
7. Избиране сждин помирители.
8. Гласуване бюджета на камарата за 1924/1925 година.
9. Докладъ на комисията по провѣрка на главния отчетъ за 1922/1923 година.
10. Избиране секретаръ на камарата.
11. Разни въпроси.

Земледѣлски бюлетинъ за Варнен. околия за м. февруарий 1924 г.

Времето презъ месеца бѣ промѣнливо, студени дни се смѣняха съ мъгливи, дъждовни и снѣжни дни. Общото количество на валежитѣ сж разпредѣлени както следва: на 4—1.4 л. дъждъ; 12—0.6 л. дъждъ; 13—0.6 л. дъждъ; 14—0.9 л. дъждъ; 15—1.8 л. дъждъ; 16—0.8 л. дъждъ; 17—1.1 л. снѣгъ; 20—2. л. дъждъ; 24—3.3 л. дъждъ; 29—1.4 л. дъждъ, всичко презъ месеца 13.9 л. дъждъ и снѣгъ.

Зимнитѣ посеви сж сравнително добре, измръзвания сж забелѣзани по зимния ечмикъ.

Извършени стопански работи. Презъ по-топлитѣ дни, когато земята можеше да се работи на много мѣста се извършваше оранъ за пролѣтни посеви и сейтка на ечмикъ. Работитѣ около тютюна бѣха почти на всѣкъде привършени отъ порано, но продажбата му върви эле при ниски и несигурни цени.

Състоянието на клоноветѣ на земледѣлството.

Лозарство. Реголване на мѣстата за нови лозя продължава при усиленъ темпъ, но съ голѣми трудности, поради недостатъчното навлажняване на почвата. Негде продължи и торенето на лозята.

Изрѣждането на материала отъ маточницитѣ къмъ края на месеца се привърши.

Овощарство. Единични случаи отъ приготвяне на дупките и засаждането на овощни дървета. Нѣкжде кастрене и подрѣзка на овощни дървета.

Зеленчукарство. Усилено превозване на торъ и оранъ на зеленчуковитѣ градини.

Пчеларство. При достатѣчни запасаи пчелитѣ продължаватъ своя зименъ сѣнь.

Ливади и пасища нѣматъ трева и добитѣка се изкарва по тѣхъ само за разходка.

Добитѣка се храни главно въ обора.

Агненето е започнало на много мѣста въ околията.

Ценитѣ на земледѣлскитѣ произведения:

Двоенъ декалитъръ: пшеница 80 лв., ржжъ 60—65 лв., ечмикъ 65—70 лв., овесъ 45—50 лв., царевича 65 лв., просо 50—60 лв.; бобъ 10 лв. кгр., картофи 5 лв. кгр., лукъ 4 лв. кгр.

Месо: говеждо 23 лв. кгр., овнешко 26 лв. кгр., биволско 19 лв. кгр., свинско 33 лв. кгр., масъ свинска 60—62 кгр., кравешко масло центрофужно 100 лв. кгр., селско 70 лв. кгр., сирене 46 лв. кгр., кашкавалъ балкански 100 лв. кгр., полски кашкавалъ 70 лв. кгр., млѣко 12 лв. литъръ, яйце 2 лв. парче.

Митнически.

Управлението на митницата съобщава, че чл. 11 отъ *Наредбата за експлоатацията и управлението на реалнитѣ астрепозити* се измѣня както следва:

Вмѣсто магазинажъ за времето отъ датата на разрешението до датата на изтичането на антрепозитния срокъ се събира въ полза на държавното съкровище наемно право въ банкноти въ размѣръ:

1. По 0.50 лв. дневно за захаръ, оризъ и синъ камѣкъ.

2. По 0.70 лв. дневно за кафе, свещи и сапунъ;

3. По 1 лв. дневно за черъ пиперъ, фаянсови и порцеланови съдове, памучни преди, конци и чай;

4. По 1.50 лв. дневно за емайлирани съдове, вѣжа, върви и канапъ;

5. По 2 лв. дневно за обработени вълнени и памучни платове.

Горнитѣ такси сж за 100, или частъ отъ 100 кгр.

Финансови.

Презъ м. февруарий т. г. сж постѣпили данѣци отъ Варна и околията на сума 6,087,000 лв.

Чиста печалба на Б. Н. Банка.

За 1923 г. чистата печалба на Б. Н. Банка възлиза на 167,910,865.21 лв.

като се получава отъ 299,658,167 45 лв. приходи и 131,747,302 24 лв. разходи. Разпредѣлението на чистата печалба става така: за възнаграждение на персонала въ размѣръ на 4 месечни заплати 8,395,543 26 лв., за ипотеченъ резервенъ фондъ 10 на сто отъ чистата печалба реализирана отъ дългосрочнитѣ пласменти на банката 195,563.96 лв., 25 на сто за запасния капиталъ 41,977,716.30 лв., 5 на сто за фонда съмнителни вземания 8,395,543.26 лв., остатѣка въ приходъ на държавното съкровище 108,946,498 43 лв.

Следъ горното разпредѣление на чистата печалба, собственитѣ средства на Б. Н. Банка се оформяватъ така: основенъ капиталъ 200,000,000 лв., резервенъ капиталъ 73,331,159 36 лева, фондъ съмнителни вземания 54,655,361 83 лв., фондъ покупки мѣста 73,668,186.50 лв., фондъ ликвидация присѣдени имоти 2,620,757.68 лева, ипотеченъ резервенъ фондъ 2,209,031.75 лева.

Варненската градска скотсбѣйна дава следнитѣ сведения за заклания за консомация и унищоженъ отъ разни болести добитѣкъ презъ м. цъ февруарий т. г.

№ по редъ	Добитѣкъ	Брой		Всичко
		закланъ	унищож.	
1	Волове	600	5	605
2	Вол. бикове	1	—	1
3	Крави	80	1	81
4	Телета	38	—	38
5	Биволи	85	—	85
6	Биволици	27	—	27
7	Мзлачета	11	—	11
8	Овни	155	—	155
9	Овце	52	—	52
10	Пърчове	2	—	2
11	Кози	20	—	20
12	Агнета	32	—	32
13	Ярета	—	—	—
14	Свини	554	5	569

Лайпцигската търговска намира предреждава българскитѣ търговци да се предпазватъ отъ покупки на разни джебни пишуци машини, джебни микроскопи, джебни електрически лампи, мастилени пера и др. подобни отъ Лайпцигската фирма Карлъ Хуго Майнеръ, Turner-strasse 1, тъй като последната е прибрала отъ много купувачи на горнитѣ предмети сумата напълно, безъ да е изпълнила порѣжката и следъ това не се е обаждала на никакви рекламации. Подобна фирма въ Лайпцигъ не е регистрирована и членовеѣ и сж познати като мошеници, и една отъ тѣхъ Функе е билъ осѣденъ.

Книжнина.

Получиха се въ редакцията ни францускитѣ списания:

1. France Europe orient и 2. France-Bulgarie официаленъ органъ на франко българския комитетъ въ Парижъ.

Списанията представляватъ интересъ за българския читател поради въпроситѣ отъ икономическия животъ на България, които се третира въ тѣхнитѣ колони.

Уводната статия въ 2-ия брой на France-Bulgarie „върху външната търговия на България презъ 1922—1923 год.“ е отъ българския почетенъ генераленъ консулъ въ Парижъ, г-нъ Leon Lamouche.

Редакцията препорѣчва списанията на своитѣ читатели.

Абонирането става на адресъ: Paris, 67, Rue st. Lazare.

Помолени сме да съобщимъ, че между архитекти —български поданници е устроенъ конкурсъ за изработване проектъ за постройка на здание за Централна тел.-пощенска и телефонна станция въ града ни. Срокътъ за предаване проектѣтъ е 1 май т. г. Ще бждатъ раздадени три награди — 25,000, 15,000 и 10,000 лева. Освенъ това журито ще разполага съ още една сума отъ 25000 лева за откупване на непремирани проекти, които представляватъ особень интересъ.

Подробни сведения, програми, планове и прочие могатъ да се получатъ отъ канцеларията на станцията.

Бюлетинъ

за състоянието на времето и посевитѣ. лозя, градини, добитѣкъ и др. презъ месецъ февруарий 1924 г. въ Шуменско.

Време. Средната максимална температура е била 2.9°C, при най висока 11.8° на 13 число, а средната минимална — 2.3°, при най-ниска на 1 число — 12.5°. Общия валежъ — 23.3 литри на кв. м., или съ 23.2 м. м. въ по малко отъ средния за десето число отъ месеца. Снѣжната покривка достигна 11 см. Почти презъ цѣлия месецъ зимата бѣ покрита съ снѣгъ. Духаха по-силни северни и северозападни ветрове.

Посеви. Констатира се измръзване на пшеница, ечмикъ и ржжъ 3—5%. Състоянието на останалитѣ е задоволително.

Лозя. Въ зимна почивка. Има слабо търсене на облагороденъ материалъ, поради липса на риголвани мѣста. Засѣхването на почвѣтъ презъ есенъта и замръзването имъ следъ това презъ зимата прѣпятствуваха риголването. Измръзване по лозитѣ не сж констатирани.

Градини Въ зименъ покой.

Добитъкъ. Намира се, изобщо, въ добро здравословно състояние. Отдълни случай отъ бѣсъ се констатира по едрия рогатъ добитъкъ въ Преславско. Тукъ-тамъ върлува шарка по овцетъ и сжщо ограничено — чума по свинитъ. Добитъка се храни обрно.

Къмъ първата половина на месеца започна ягненето на овцетъ. (Шуменъ само ония пуснати за ранни ягнета).

Пчели. Зимуватъ при задоволителна храна. Ще бжде необходимо на мѣста пролѣтното имъ подхранване.

Цени на земледѣлскитъ и пр. произведения. Повишение общо отъ 15%.

ЗАНАЯТЧИЙСКИ ОТДѢЛЪ.

Шуменското занаятчиство.

Предишния еснафски Шуменъ го нѣма вече. Предишнитъ дълги чаршии отъ многобройни еменеджийски, абаджийски, кожухарски, куюмджийски, бакърджийски, балтаджийски и др. работилни не сжществуватъ вече. Новото време заличи тѣхното сжществуване и тѣ почти изчезнаха заедно съ годинитъ на миналото. На тѣхно мѣсто обаче възникнаха, нови занаяти, извикани отъ новитъ нужди на времето. Обущари, шивачи, столари, желѣзари и пр. сж новитъ работници, новитъ двигатели на шуменската занаятчииска промишленостъ. Наистина, тѣ бавно и трудно се издигатъ, но тѣхната жизнеспособностъ е днесъ неоспорима. Особено следъ прекаранитъ злочести войни, това ново занаятчиство започва да се проявява въ Шуменъ не само като производственъ, но и даже като общественъ факторъ. И както предишния старъ еснафъ, тѣй и това ново занаятчиство почва да обединява въ себе си, въ своитъ сдружения всички самостоятелни ратници въ полето на ржчния трудъ. Днесъ Шуменъ брои 12 признати занаятчишки и професионални сдружения, нѣкои отъ които броятъ повече отъ стотина членове.

Какъвъ духъ на съзнание владѣе у сдруженитъ шуменски занаятчи, какво еднодушие ги издига до едно сплотено производствено съсловие, се вижда отъ тѣхната готовностъ да се явяватъ на всички събрания, устройвани отъ тѣхнитъ сдружения по-отдѣлно, или отъ тѣхния общъ мѣстенъ, занаятчишки комитетъ.

Това еднодушие, обаче, шуменци проявиха по единъ импозантенъ

начинъ на общата занаятчишка вечеринка, устроена отъ енергичния председателъ на увеселит. комисия Ал. Спировъ, която се даде на 2 т. м. въ читалището „Св. Арахангелъ Михаилъ“. Рѣдко обширниятъ салонъ на това читалище е бивалъ тѣй препълненъ отъ свѣтъ, и то само отъ занаятчи и професионалисти. По лицата на всички личеше, че тия хора на труда сж дошли не толкова за удоволствие, а да чуятъ нѣщо хубаво за тѣхния животъ и производство, да се срещнатъ и размѣнятъ мисли и да се сближатъ и опознаятъ далечнитъ и непознатитъ.

Именно това придаде на тая блѣскава вечеринка единъ почти домашенъ обликъ, тѣй свойственъ на шуменци.

Вечеринката започна съ занаятчишкия маршъ, който жандармерийската музика изпѣлни превъзходно, а следъ туй председателтъ на мѣстниятъ комитетъ г-нъ М. Лозановъ даде думата на инспектора по занаятитъ при Варн. търг. инд. камара, който говори за днешнитъ нужди на занаятчиското производство и исканията на занаятчиството.

Почти всички номера бѣха изпълнени отъ хора на средната класа и съ едно примѣрно старание, но туй, което направи особено впечатление, бѣ единъ младъ занаятчишки работникъ, който изсвири на цигулка занаятчишкия маршъ. Възторгътъ съ който бѣ посрещнатъ и изпратенъ тоя младежъ, разкри съкровенното желание на занаятчиството да види, че въ неговата собствена среда се заражда вече една интелигенция, която утре ще издигне и поведесъсловието напредъ къмъ бждащи успѣхи. Въ лицето на тоя младежъ събраното занаятчиство поздрави зората на занаятчишката интелигенция.

Трѣбва да прибавимъ и подчертаемъ пожертвованieto, което проявиха шуменскитъ занаятчи къмъ томболата, която се разигра съ небивалъ успѣхъ.

Изявления на Министра на търговията, промишлеността и труда.

Г-нъ Министрътъ на търговията, промишлеността и труда е направилъ следнитъ изявления спрямо занаятчинтъ:

— Въ желанието си да дадемъ възможностъ на занаятчинтъ да направятъ всичко за напредъка на своитъ занаяти, измѣняваме закона за търговско-индустриалнитъ камари, като създаваме и за третъ съсловия отдѣлни независими отдѣления. По този начинъ, между другото, ще се тури край и на политиката на превземане Търг.-индустриалнитъ ка-

мари. Третъ съсловия ще бждатъ еднакво представени въ своитъ отдѣления и ще иматъ автономностъ по отношение въпроситъ, които засягатъ професионалитъ имъ интереси. Едно сжществено измѣнение ще се внесе въ закона и съ учредяването на професионаленъ цензъ за избирателитъ, а не данъченъ. Законопроектътъ е готовъ и ще бжде внесенъ въ Народното събрание.

Проучва се сжщо така и въпросъ за измѣнение и допълнение на закона за занаятитъ. Следъ една анкета за резултатитъ отъ отпуснатия 50 милионенъ кредитъ за подвигане занаятчиството, въ смисълъ дали е отишълъ за опредѣленитъ цели — модернизиране на производството и закупуване на сурови материали —

ще бждатъ отпуснати още кредити. Въ желанието си да отбиемъ младежта отъ лошитъ пѣтища и да я насочимъ къмъ полезна и творческа дейностъ, изготвенъ е, въ споразумение съ Министерството на народното просвѣщение, законопроектъ за измѣняване закона за професионалното образование. Едно отъ найсжщественитъ измѣнения е въвеждането на задължителни професионални курсове за чираци и работници отъ 14 до 21 годишна възраст. Курсоветъ ще бждатъ петгодишни. При фабрикитъ и други индустриални заведения въ голѣмитъ центрове сжщо ще се създадатъ училища за работничитъ.

Окржжна занаятчишка сбирка въ гр. Търново.

Сбирката била открита отъ Т. С. Кумановъ, а Юрданъ Петровъ рефериралъ на тема: „Занаятчиството въ миналото и днесъ“. Следъ реферата и станалитъ обстоятелни разисквания, сбирката взела резолюция, въ която се излагатъ подробно известнитъ вече на занаятчишкия свѣтъ искания по отношение на кредита, измѣнението на закона за организиране и подпомагане на занаятитъ, начина на данъчното облагане, професионалното образование и други.

Резолюцията била изпратена до председателя на народното събрание, министритъ на търговията и финанситъ, до Варн. търг.-инд. камара и до пресата.

Изложба на дантели „копанакъ“.

На 2 и 3 того, въ салона на Варненската девическа гимназия, се състоя изложбата на изработенитъ предмети на покровителствувания отъ Търг. камара тримесеченъ курсъ по дантели „копанакъ“. Предметитъ бѣха въ по-голѣмата си частъ мон-

ирани на разнo бѣлѣо и на домашни мебели украшения и правѣха много впечатлението на многобройните посетители, както по вещица на изработката си, тъй и съ художествен вкупъ на мотивитѣ и гарнитура. Ето единъ домашенъ занаятъ, който трѣбва да се препоръчва на всички наши домакини, които безъ да пренебрегватъ грижитѣ си около домашното огнище, да могатъ чрезъ тоя занаятъ да спомогатъ за издржката на семейството си въ това трудно време, което преживяваме.

ВЪНШЕНЪ ОТДѢЛЪ.

ТУРЦИЯ.

Морска хроника.

Презъ първата половина на м-ць февруарий т. г. пристанището въ Цариградъ е отбѣлзало сравнително по-големо оживление. Каменновжгления басинъ Хераклия-Зунгулдакъ е показалъ една чувствителна деятелност. Натоварени сж били за Цариградъ 13 парахода съ каменни вжглища, вжстимостъ 9459 тона. Все пакъ, каменновжгления стокъ въ Цариградъ е намалялъ. Една отъ причинитѣ за това е лошото време, поради което е билъ невъзможенъ превоза за каменни вжглища по Черно море особено на параходитѣ съ малкъ тонажъ. Други причини е и липсата на достатъчно турски параходи, които да отслужватъ турскитѣ пристанища. Съгласно Лозанския договоръ, турцитѣ си запазили правото да каботиратъ своитѣ пристанища съ собственитѣ си параходи. На нѣкои чужди компании се разреши да обслужватъ и тѣ каботажъ, обаче по една или друга причина сжщитѣ компании се държатъ резервирано и отбѣгватъ турскитѣ води. Отъ друга страна пъкъ турскитѣ арматори, които напоследкъ закупуваха параходи дѣто и каквито заварятъ, преустановили поупитѣ си, поради финансови затруднения: липса на чужди платжни средства. Тѣ очакватъ държавата да изпълни обещанието си, да имъ помогне.

ГЪРЦИЯ.

Държавни приходи. Презъ м. декември държавнитѣ приходи, зложени срещу гръцкитѣ дългове въ чужбина, сж били следнитѣ:

Монополи: — 45,625,172 драхми, срещу 26,368,298 драхми презъ декември 1922 г. или съ едно увеличение на приходитѣ отъ 19,256,874 драхми.

Митница. — 49,975,003 драхми срещу 37,964,954 драхми презъ декември 1922 г. или едно увеличение отъ 12,010,049 драхми.

Въ сравнение съ 1922 презъ 1923 приходитѣ отбѣлзватъ едно увеличение отъ 279,178,323 др. за монополи и 228,495,824 др. за мита.

Отъ друга страна приходитѣ отъ пристанището Пирея сж се увеличили презъ 1923 г. съ 124,606,012 др. а отъ пристанището Солунъ съ 66,726,266 драхми.

ЮГОСЛАВИЯ.

Държавна земледѣлска банка.

Споредъ сведения произходящи отъ Бѣлградъ, Югославянското правителство възнамѣрява да основе една земледѣлска банка, на която да възложи уреждането на кредититѣ, отпуснати на земледѣлието. Новата банка ще бжде на акционерни начала съ капиталъ 500 милиона динара, който финан. м-во ще отпусне. На банката ще се дадатъ известни привилегии, но затова тя ще отпуща кредити на кооперациитѣ и на отдѣлни лица заеми до 3000 динара. При залагане на земледѣлски уреди или машини ще се отпуща кредитъ до 10,000 динара. До 15,000 динара кредитъ ще се отпуща на тия, които зложатъ държавни ценни книжа, гарантирани отъ държавата. Тази нова банка ще се управлява отъ единъ директориумъ отъ 12 члена.

Нова плавателна компания. Въ Сплато се е основала нова плавателна компания именувана „Югославо-Американско анонимно дружество за навигация“, съ капиталъ 200,000 анг. лири, отъ които една частъ ще бжде внесена отъ анг. арматори.

РОМЪНИЯ

Ромжнска национална банка Чистата печалба презъ упражнението 1923 г. възлиза на 28,303,543 леи, отъ които 14,400,000 леи ще бждатъ раздадени като дивиденти. Въ фонда на резервитѣ сж поступили 5516708 леи. Банката е закупила акции отъ Австро-унгарската банка за 52242034 златни леи и 1,100 карата чисто злато произведено изъ минитѣ въ Ромжния.

Турски каменни вжглища, Ромжнското правителство е поръжало въ минитѣ на Зунгулдакъ въ Мала-Азия 50000 тона каменни вжглища за желѣзницитѣ и 3500 тона за морската служба. Този стокъ вжглища, купенъ на цена 11 турски лири тона или 1117 леи, франко Зунгулдакъ трѣбва да бжде предаденъ презъ месецъ май т. г.

Поради сравнително ефтината цена на турския горивенъ материалъ, презъ 1919, 1920 и 1921 год. Ромжния е била най-добрия клиентъ на Турция за каменни вжглища. Тонътъ английски вжглища струва въ Ромжния 1275 леи а вжглища отъ Вестфалия 1237 леи.

Производство на петролъ презъ 1923 год. Общото производство на петролъ презъ 1923 г. възлиза на 1,470,991 тона, срещу 1,340,250 тона презъ 1922 г., т. е. съ увеличение отъ 130,741 тона.

УНГАРИЯ.

Унгарски заемъ. За да може Унгария да склучи заема съ чужбина, който не бива да надминава 250 милиона златни крони, Репарационната комисиия въ заседанието си отъ 21 февруарий т. г. е решила да вдигне ипотеката наложена по силата на чл. 280 отъ Трианонския договоръ върху приходитѣ бруто отъ митницитѣ и отъ монопола на тютюна; чиститѣ приходи отъ монопола на солта, приходитѣ отъ събирания данъкъ върху захарта и въобще всички други приходи на унгарското правителство освенъ държавнитѣ желѣзници и тѣхнитѣ приходи, които могатъ вече да бждатъ поисквани.

Освенъ това Репарацион. комисиия е опредѣлила размѣрътъ на изплащанията въ пари и материали, които Унгария трѣбва да предаде отъ 1 януарий 1924 г. до 31 декември 1943 година като репарации.

Нова унгарска банкнота. Унгарския държавенъ емисионенъ институтъ е пусналъ въ обръщение нови банкноти по 500,000 крони.

Консулски рапорти и кореспонденции.

Българското генерално консулство отъ Александрия въ рапорта си отъ 16 II т. г. съобщава следното за външната търговия на Египетъ презъ м. декември 1923 год.

Презъ 24 декември 1923 г. вноса възлиза на лири египетски 4,379,619 срещу л. е. 4,438,775 презъ сжщия м. миналата 1922 год., съ едно намаление отъ л. е. 59,156.

Отъ 1 януарий до 31 декември 1923 г. вноса възлиза всичко на л. е. 45,276,941 срещу л. е. 4,333,938 за сжщия периодъ отъ 1922 г., съ едно увеличение отъ л. е. 1,943,003.

България е внесла презъ м. декември 1923 г. разни стоки за л. е. 308 и тютюни за л. е. 2,024 а презъ сжщия месецъ 1922 год. — разни стоки за л. е. 3,236 и тютюни за л. е. 2,222. Презъ цѣлата 1923 год. е

внесла разни стоки за л. е. 12,240 и тютюни за л. е. 30,438, а през цълата 1922 г. — разни стоки за л. е. 27,784 и тютюни за л. е. 66,061.

През декември м. 1913 г. износа възлиза на л. е. 10,351,834 срещу л. е. 8,287,923 за сжция м. 1922 г., съ едно увеличение от л. е. 2,064,111.

От 1 януарий до 31 декември износа възлиза всичко на лири ег. 58,387,327 срещу л. е. 48,716,418 за сжция период от 1922 год., съ едно увеличение от л. е. 9,670,909.

За България е било изнесено:

През м. декември 1923 г. за л. е. 1378; а през м. дек. 1922 год. за л. е. 1839.

От 1 януарий до 31 декември 1923 год. за л. е. 8655, от 1. I. до 31. XII. 1922 г. за л. е. 6704.

Външната търговия на Египет и България.

През м. Декември 1923 г. сж били изнесени от Египет 15,740 кгр папироти, на стойност л. е. 30,233, срещу 15,150 кгр., на стойност л. е. 28,535 за сжция месец 1922 година.

От 1 януарий до 31 декември 1923 г. сж били изнесени всичко 187,914 кгр., на стойност л. е. 366,948 срещу 353,386 кгр., на стойност л. е. 631,320 за сжция период от 1922 г. За България през 1923 г. е внесено папироти 3 кгр. на стойност л. е. 11, а през 1922 год. — 2 кгр. за л. е. 4.

Движение на параходитѣ.

Пристигнали параходи:

От миналата седмица:

Пар. „Авентино“ съ: лимонова кислота 616 кгр., памучна прежда 37033 кгр., вълнена манифактура 906 кгр., памучна манифактура 25435 кгр., кожи 29741 кгр., книги 129 кгр., мобили 31 кгр., металическа мръжа 1492 кгр., сламени плитки 425 кгр., вѣжа 30932 кгр., прахъ 2500 кгр., фотографически стъкла 2216 кгр., стъклени мостри 92 кгр., копчета 80 кгр., циментъ 5540 кгр., вата 2788 кгр., капзи за обуца 380 кгр., шапки 526 кгр., сусамово масло 1000 кгр., маслини 400 кгр.

Пар. „Волосъ“ съ: плугови части 5200 кгр., менгемета 353 кгр., желѣзария 45080 кгр., мазни бои 400 кгр., ленено масло 186 кгр., бои 70 кгр., терпентинъ 59 кгр., четки 10 кгр., синджир 4720 кгр., тенекиени артикули 280 кгр., амонячна солъ 1200 кгр., алуминиеви издѣлия 465 кгр., манифактура 935 кгр., лопати 14846 кгр., юта 214 кгр., екстрактъ 37459 кгр., бутилки 1905 кгр.,

анилинови бои 595 кгр., цезезинъ 512 кгр., медна дѣна 3761 кгр., медна ламарина 2116 кгр., химикали 623 кгр., джамове 840 кгр., синка 1105 кгр., вълна 6023 кгр., ламарина 6225 кгр., машинария 1022 кгр., маслини 26500 кгр., кожи 1642 кгр.

Параходъ „Фалкенбургъ“ съ: болтове 89893 кгр., памучна прежда 636 кгр., цинкъ 4776 кгр., чемербликъ 44258 кгр., желѣзария 5480 кгр., вълна 3499 кгр., вълнена прежда 838 кгр., синка 1090 кгр., бѣло тенеке 25933 кгр., пам. прежда 3922 кгр., ленена прежда 2313 кгр., четки 47 кгр., гвозден 24640 кгр., стомана 53310 кгр., галванизирана тель 10005 кгр., бодлива тель 3120 кгр., ламарина 635 кгр., путрели 2680 кгр., инструменти 1125 кгр., торби празни 4600 кгр., солени сухи кожи 2483 кгр., сухи кожи 79240 кгр., солени кожи 24696 кгр., машинария 9515 кгр., солна киселина 2205 кгр., асфалтъ 2138 кгр., минерално масло 472 кгр., масъ 5714 кгр., медна ламарина 6053 кгр., моливи 165 кгр., порцеланъ 585 кгр., манифактура 782 кгр., ламбени части 201 кгр., фотографическа книга 657 кгр., кинкалория 361 кгр., амбалажна хартия 7500 кгр., бои 1086 кгр., вълнена манифактура 152 кгр., електрически материяли 90 кгр., „соѣ“ — масло 30709 кгр., лакъ за печки 66 кгр., тенекиени издѣлия 54 кгр.

Пар. „Бовориянъ“ съ пам прежда 19512 кгр., вълнена манифактура 1375 кгр., памучна манифактура 9926 кгр., безиръ 3880 кгр., сода бикарбонатъ 12685 кгр., синъ камъкъ 173240 кгр., масло 1225 кгр., ютена прежда 1530 кгр., ютена стока 1380 кгр., галванизирана ламарина 18215 кгр., тенеке 11800 кгр., вълна 960 кгр., семена 2000 кгр.

Очакватъ се да пристигнатъ параходи:

Агенция „Х. Пайкуричъ“.

Пар. „Херкулесъ“ на 5. III. съ аварирана стока отъ пар. „Агамемнонь“.

Пар. „Меркуриусъ“ на 10. III. т. г.

Агенция „Братия Трояно“.

Пар. „Стадъ Хаорлемъ“ на 12 т. м.

Пар. „Айлбекъ“ на 28. III. т. м.

Агенция „Пойдъ Триестино“.

Пар. „Карнаро“ на 5. III. съ 110 тона разни стоки отъ Триестъ.

Пар. „Гащайнъ“ на 5 т. м. отъ Портъ-Сандъ.

Агенция „М. Станевъ“.

Пар. „Grodno“ отъ Ливерпулъ и Свансеа на 9. III. 1924 г.

Агенция „Бр. Золасъ“.

Deutsche Levante Linie.

Пар. „Morea“ идящъ отъ Бременъ и

Анверсъ съ около 311 тона желѣзария, машинария и др.

Пар. „Троја“ идящъ отъ Бременъ и Хамбургъ съ около 332 тона желѣзария, машинария, бои, манифактура и др.

„Moss S. S. b-o Ltd“.

Пар. „Edfou“ идящъ отъ Глазговъ и Ливерпулъ съ около 339 тона манифактура, прежда и др.

Агенция „Дюрони & Раделия“.

Пар. „Jacques Fraissinet“ идящъ отъ Кюстенджа на 7/8 мартъ, ще товари 3,500 тона царевича и бобъ насипано за Марсилия.

Пар. „Louis Fraissinet“ идящъ отъ Марсилия и Генуа на 15 мартъ ще товари разни колониални и манифактурни стоки.

Агенция „Братя Раделия“.

Пар. „Vaterland“ пристигна на 25. м. м. разтовари 46 тона разнородна стока отъ Хамбургъ и отплува на 1 т. м. съ 2335 тона царевича за Ротердамъ.

Пар. „Bosporus“ пристигна на 2 т. м. разтовари 194 тона разнородна стока отъ Хамбургъ, Щетинъ — Ротердамъ и отплува на 4 т. т. за Кюстенджа, отъ кждето ще се завърне къмъ 8 мартъ за да товари зърнени храни за Хамбургъ и Анверсъ.

Пар. „Oderland“ се очаква къмъ 15 този месецъ.

Пар. „Marmara“ се очаква къмъ 25 този месецъ.

Информационенъ отдѣлъ.

Колониялъ.

Захаръ на бучки въ каси отъ по 50 кгр. лв. 32, а въ каси отъ по 25 кгр. лв. 32, захаръ ситна лв. 30-50; кафе 188 лв. кгр., „Рио“ типъ 83 лв.; оризъ пловдивски 20-50 лв., женувски 19-50 лв., английски 15-лв.; масло дървено 162 лв., II 60 лв. и обикновено 58 лв.; рапично 40 лв.; соѣ 50-51 лв.; маслини — 28-35 и 42 лв. кгр.; сапунъ турски 37½ лв., марсилски 880-900 лв., марсилски мѣстенъ 800-820 лева, сънлайтъ 1550-1800-2100 лв., типъ сънлайтъ Nobla 1400-1650-1850 лв.; черъ пиперъ 56 лв.; бахаръ — 64 лв.; канела 80 лв.; кжна 70 лв.; джвка 205-210 лв.; чувенъ 50 лв.; лимон. кислота обикновена 100, на плочки 105 л., тамянь екс. 75 лв., обикновенъ 50 лв.; фѣстъци 35 лв., сѣра на бучки 950 лв., стипца 9 лева; саламакъ 38 лв.; нишадъръ обикновенъ 36 лв., синка 28-36 лв.; сода за пране 560 лв.; зачка 450 лв.; сода каустикъ 16-17 лв.; книга сива 13 л.; книга жѣята 12 лева; сардели — 2100 лв.;

леблебии 17-50 л.; елеме 21-50 л.; свещи екстра 52—54 лв., първо 48—50 лв.; халва таханъ 34 лв. кокосово масло 52—56 лв., чай 165, 180/95 лв.; смокини каси кгр. 25 лв., смокини торби кгр. 24 лв., рошкови — 12 лева, лимони италиански 550 лв. каса; калай 185—190 л., вжжа италиански 68—72 лв.; кжнапъ итал. 110—280 лв., вжрви германски 90 лв., рафия 19-50 лв., мажута прима 20 лв.

Манифактура.

Каботъ чехски 90 см. широкъ л. 35—36 м.; фистанлжци съ копринени жички 50—55 лв. м.; фистанлжци герман. 45 лв. м.; фистанлжци мервейозъ 44 лв. м.; фистанлжци Анда 44—46 лв. м.; панама liscio 35—38 лв. м.; домасе 50 лв. м.; синъ докъ yds 30—33 лв.; дюшекликъ германски 115 см. широкъ — лъ; хасе „Паунъ“ 33333 yds 31-32 лв.; хасе „Лъвъ“ yds 28—29 50 лв.; довласъ 200 см. широкъ лв. 88—89 м.; довласъ 220 см. 92—98 лв. м.; „Траличо“ 100 см. германско 55 лв. м.; зефиръ 31—35 лв.; мерино черно 95 см. лв. 34—35 м.; бархетъ 34—42 лв. м.; кадифе 85—90 лв. м.; басми холандски 34—35 лв. м.; басми чехски 32—33 лв. м.; басми английски I 28—32 лв. ярда; вата I 40 41 лв. кгр.; материя французка I, 140 см. широка 105 лв.; гарбардини памучни 95 см., 65—75 лева, зебло мѣстно 100 см. 18-50 19 лв., зебло английско 100 см. 19—20 лв. метръ, хасе № 26000 32—33 лв. ярда, тензухи 60 см. 13-50 — лв., 90 см. 16-00—17 лв., 100 см. 17-00-18 лв. ярда, хасе 200 см. английско 100—105 лв., 225 см. 110—115 лв. ярда, каботъ японски C 93 см. 25-26 л. ярда, каботъ американски CCC 28 лв., ярда, А марка 28 лв. германски оксфордъ 70 см. 29—30 лв. метра.

Платна.

Каботъ № 4250 лв. 26—метръ; № 8150 лв. 25 метръ; № 8250 лв. 27—м; № 3750 лв. 23—метръ; № 11150 лева 30—метръ; № 140 лева 43 четворно № 9025 лева 26-50 метръ; хамъ № 400 лева 14—ярда; хамъ № 5650 л. 17-50 ярда, хамъ № 6250 лв. 23—ярда; платно белено № 5250 лв. — метръ; оксфордъ тжменъ 26 лева, ок форлъ светълъ 25 метръ; материя 22 лева метръ.

Варненска Стокова Борса.

Варна, 6 мартъ 1924 г.

Положението. Отъ началото на кампанията до днесъ въ Варна сж пристигнали: зимница 1718 вагона срещу 1884 вагона миналата година; ржжъ 26 срещу 79, леца 62 срещу 113, ечмикъ 76 срещу 506, овесъ 7 срещу 122, просо 8 срещу 12, фий 109 срещу 200, къклица 1 срещу 8, брашна 373 срещу 525, а бобъ 1949 срещу 1117 и царевица 4409 вагона срещу 1183 вагона презъ миналата 1923 година. Отъ горнитѣ цифри се вижда, че увеличение и то чувствително регистриратъ боба и царевицата, която ни дава едно увеличение приблизително четири пѣти повече.

Пристиганията на борсата, които до миналата седмица вървяха повече отъ задоволително по 80—100 вагона дневно отъ вчера насамъ изведнажъ силно намаляха, особно тия на царевицата. Причината на този резкъ обратъ ще трѣбва да диримъ въ чувствителнитѣ спадания, които ценитѣ на царевицата претърпя презъ последнитѣ дни.

Наистина тия спадания до нѣкъде се оправдаватъ както отъ спаданията въ странство, така и отъ новото увеличение на митото отъ 1 мартъ съ 10 лева на стотѣхъ килограма, а така сжщо и поради обстоятелството, че покупките ставатъ почти за стифъ, ала все пакъ туй състояние на нѣщата е доста озадачило продавачитѣ отъ вътрешността, които сж обърнали погледъ къмъ Дунава, когато други пѣкъ, отъ по вътрешнитѣ гари сж препратили вагони за продажъ на далечната за тѣхъ Бургаска стокова борса.

Естествено е, че съ откриването навигацията по Дунава, крайдунавскитѣ производтелни и пазарни центрове ще проявятъ по-голъмо оживление и по-интенсивна работа по износа на зърненитѣ храни за смѣтка на Варна, ала всичко това си е въ реда на нѣщата, защото всѣки продава само тамъ, където намѣри по-добра смѣтка.

Вчера пристигнаха зимница 8 вагона, които се продаваха по 557⁵⁰ стотѣхъ килограма при тегло 76⁴⁰⁰ кгр. и примѣси 2/1 отъ гара Невша най-висока цѣна и 530 кгр. стотѣхъ килограма при тегло 75⁵⁰⁰ и 4/4 чужди примѣси отъ Здравецъ най-низката

Царевицата се продаде по 385 лв. добрага суха стока и 360 лв. по-долна влажна стока.

Днесъ на борсата бѣха изложени: Зимница. 8 вагона продадени по 558^{1/2} лв. стотѣхъ килограма при тегло 76⁴⁰⁰ и 4/1 чужди примѣси най-висока цѣна и по 520 лв. стотѣхъ кгр. при тегло 73³⁰⁰ и 11/6 чужди примѣси — най-низката.

Въ сравнение съ вчерашнитѣ цѣни, повишение.

Царевица 14 вагона продадени по 392³⁰ лева.

Повишение 7^{1/2} лв. на сто килограма.

По обмѣната на старитѣ банкноти.

Срокътъ за обмѣната на старитѣ банкноти е твърде късъ. Като така желателно е отъ страна на Банката да се правятъ всички възможни улеснения по обмѣната.

Това, обаче, не се прави. Поради туй притежателитѣ на стари банкноти бързатъ да се освободятъ отъ тѣхъ, като всѣки гледа да ги прехвърли у друго. Вследствие на това отъ нѣколко време насамъ пияцата е толкова много наводнена отъ стари банкноти и то предимно петъ и десетъ левови, че търговията, особено тая съ зърнени храни е поставена въ голѣмо затруднение.

За да не се създаватъ по-нататкъ по-голъми затруднения и за да се излезе отъ сегашното трудно положение, *управлението на Народната банка* както въ Варна така и въ всички по-голъми търговски центрове да отвори специални гишета за обмѣната на старитѣ банкноти.

Телефон 121

ПЕЧАТНИЦА ЗОРА

наемател

Печатарска Провиз. Кооперация „Единство“

ВАРНА

Прочутия Марсилски сапунъ

„СЛЪНЦЕ“

„ле Солей“

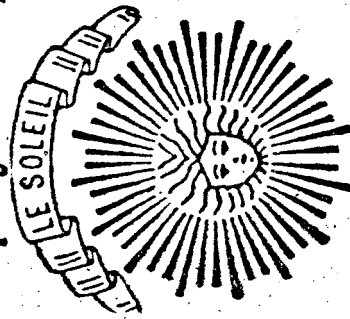
Съ 72% МАСЛО

е най-добриятъ!

НАМИРА СЕ ВСѢКЪЖДЕ

искайте само марка

„СЛЪНЦЕ“

Акционерно Дружество „Земледelecъ“ — Варна

ПОКАНА

Покаиватъ се Господа акционеритѣ на Акционерното Д-во „Земледelecъ“ Варна на общо годишно акционерно събрание, което ще се състои въ дружественото помещение на 30 Мартъ т. г., въ 9 часа преди обѣдъ, при

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1. Докладъ на Управителния и Проверителния съвети.
2. Одобрение баланса и смѣтката „загуби и печалби“ и освобождаване отъ отговорностъ Управителния и Проверителния съвети за дейността имъ презъ 1923 година.

3. Гласуване бюджетъ за 1923 год.
4. Изменение чл. 31 отъ устава съ прибавкитѣ. За правоучастие въ събраниято депозиране на акциитѣ ще става съгласно чл. 21 отъ устава — въ дружествената кантора до 5 часа следъ обѣдъ на 29 Мартъ 1924 год.

Въ случай, че събраниято не се състои на 30 Мартъ 1924 год. по непредставенъ достатъчно капиталъ, се отлага за 6 Апрель с. г. въ сжщия часъ и помещение, при сжщия дневенъ редъ.
гр. Варна, 3 Мартъ 1924 год.

Отъ Управителния съветъ.

БАЛАНСЪ

АКТИВЪ

сключенъ на 31. XII. 1923 година

ПАСИВЪ

1	Каса	27247 76	1	Капиталъ	300000 —
2	Недвижими имоти	50760 —	2	Запасенъ капиталъ	106914 01
3	Ипотеки	20146 —	3	Фондъ сгради	13140 34
4	Ценни книжа	4100 —	4	Ч. Л. Учреждения Kredit	169837 71
5	Мобили	3784 50	5	Текущи смѣтки Kredit	12727 —
6	Текущи смѣтки Debit	6740 40	6	Депозанти	49900 —
7	Депозирани записи	14300 —	7	Чужди записи	25534 75
8	Записи за събиране	25534 75	8	Гаранции	25000 —
9	Портфейлъ	819470 20	9	Срочни влогове	125357 55
10	Ч. Л. Учреждения	97617 35	10	Безсрочни влогове	165905 51
11	Депозити	49900 —	11	Лихви за 1924 година	60038 40
			12	Дивидендъ непоисканъ 1920 г.	234 —
			13	„ „ 1921 г.	598 —
			14	„ „ 1922 г.	960 —
			15	„ за 1923 г.	45000 —
			17	Тантиеми за 1923 година	18453 69
		1119600 96			1119600 96

Счетоводителъ: Г. Янковъ.

Чл. Касиеръ: Ст. Несторовъ.

СМѢТКА „ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ“

ОБЩИ РАЗНОСКИ			Отъ лихви, комисиони, търговски сдѣлки и др.		156761 38
Заплати, канцеларски, осветление, отопление и възнаграж.	60109 —		„ порто	7760 —	
Застраховки	90 —		„ наемъ	4185 —	
ДАНИЦИ И ОБЩИ НАЛОЗИ					
Изплатенъ данъкъ 1921 год.	25516 10				
„ данъкъ сгради	390 32				
„ общински смѣтъ	500 —				
ф. „ канално	2160 —	28566 42			
10% Амортизация сградата вр. 56400 лв.	5640 —				
10% Амортизация мебелитѣ вр. 4205 лв.	420 50	6060 50			
ЧИСТА ПЕЧАЛБА					
12% Тантиеми Управителния съветъ	10065 65				
5% „ Проверителния „	4194 —				
5% „ Служащитѣ	4194 —	18453 69			
10% Запасенъ капиталъ	6542 67				
По решение на съвета	6911 79	13454 46			
Фондъ сгради се отхвърля по решение на Управителния съветъ за постройка сграда на мѣсто, старата, която по парцелъ се събаря	6972 31				
15% Дивидендъ или по лв. на акция	45000 —				
	178706 38				178706 38

Счетоводителъ: Г. Янковъ.

Чл. Касиеръ: Ст. Несторовъ.

Проверителенъ съветъ: Вл. Арнаудовъ, П. Димитровъ, Ж. Райковъ.

ДОКЛАДЪ

на Проверителния съветъ при Акц. Д-во „Земледelecъ“ Варна до общото годишно акционерно събрание свикано за 30 Мартъ 1924 год.

Господа Акционери,

Въ изпълнение на чл. 202 отъ търговския законъ и чл. 17 отъ дружествения уставъ проверихме съответнитѣ смѣтки по книгитѣ на Д-вото за презъ отчетната 1923 год. и ги намѣрихме редовни, както

баланса така и смѣтката загуби и печалби вѣрно извлечени на 31 Декемврий 1923 год.

Молимъ Ви, прочие, да ги одобрите и освободите отъ отговорностъ Управителния и Проверителния съвети за дейността имъ презъ 1923 год.

гр. Варна, 3 Мартъ 1924 год.

Проверителенъ съветъ: { Вл. Арнаудовъ.
П. Димитровъ.
Ж. Райковъ.

Акционерно Д-во „Н. Хр. Ючормански“ — Варна

П о к а н а.

Поканватъ се т. г. акционеритѣ да присѣтству-
ватъ на 3-то общо годишно събрание на 23 мартъ т. г.
9 часа сутринта въ дружественото помещение въ
гр. Варна, при следния дневенъ редъ;

а) Удобрение докладитѣ на управителния и про-
верителния съвети,

б) Удобрение баланса и смѣтката загуби и пе-
чалби за 1923 год.

в) Освобождаване отъ отговорность управит. и
проверит. съветъ за управлението имъ презъ 1923 г.

г) Прекратяване (ликвидиране) на дружеството.

За правоучастие въ събраниято, акциитѣ се де-
позиратъ най-късно до 20 мартъ т. г. въ дружеството.

Въ случая на неявяване достатъчно акционери
събраниято се отлага за 30 мартъ т. г. съгласно чл.
18 отъ устава, безъ втора покана, като депозирането
на акциитѣ може да стане най-късно до 27 с. м.

гр. Варна, 28 февруари 1924 г.

Отъ управителния съветъ.

Балансъ

Активъ

съставенъ на 31 декември 1923 год.

Пасивъ

Каса	1926	98	Капиталъ	500000	—
Дедитори	17027	80	Кредитори	156659	60
Портфейлъ	10390	—	Депозанти	594501	—
Преходни смѣтки	1238	80			
Текущи лихвени смѣтки	428458	40			
Депозити и гаранции	594501	—			
Загуби — 1923 год.	197717	62			
	1251260	60		1251260	60

Смѣтка загуби и печалби

Загуби

сключена на 31 декември 1923 година

Печалби

Отъ заплати	207757	—	Отъ лихви и комисиона	217004	62
„ канторски разноси			„ запасния фондъ за покриване частъ		
„ наеми и др.	110535	55	отъ загубата	27216	57
„ продажба на стоки	16470	71	За уравнение — загуба	197717	62
„ курсова разлика, покупка и про- дажба на стоки	107175	55			
	441938	81		441938	81

гр. Варна, 20 февруари 1924 год.

Проверителенъ съветъ: { (п.) Ж. Чалжковъ
(п.) Ж. Г. Желевъ

Докладъ

на Проверителния съветъ на Акционерното Дружество „Н. Хр. Ючормански“ — Варна
до 3-то общо годишно събрание на т. г. акционеритѣ

Господа Акционери,

Подписанитѣ членове на проверителния съветъ
на акционерното дружество „Н. Хр. Ючормански“
— Варна, съгласно дружествения уставъ и постано-
вленията на търговския законъ; проверихме книгитѣ
на дружеството и приключенитѣ на 31 декември

1923 год. Балансъ и Смѣтка Загуби и Печалби, които
намѣрихме редовни и правилно извлечени отъ дру-
жественитѣ книги и Ви молимъ да ги одобритѣ,
като освободитѣ отъ отговорность управителния съ-
ветъ за управлението му до 31 декември 1923 г.

гр. Варна, 20 февруари 1924 год.

Проверителенъ съветъ: { (п.) Ж. Чалжковъ
(п.) Ж. Г. Желевъ

Акц. Д-во за Международна Търговия и Индустрия — Варна.

П О К А Н А

Управителния съвет на Акц. Д-во за Международна Търговия и Индустрия, Варна, честъ има да покани Господа акционеритъ на същото на V то редовно годишно събрание, което ще се състои на 30 мартъ въ 9 часа преди пладне въ помещението на дружеството при следния дневенъ редъ:

1. Докладъ на Управителния и Проверителния съвети.

2) Удобрение „Баланса“ и С/ката „Печалби и загуби“ за 1923 год.

3. Освобождаване на Управителния и Проверителния съвети отъ отговорностъ за дейността имъ

презъ изтеклата 1923 год.

4. Измѣнение чл. чл. 3, 4, 16, 23, 26, 28, 32 и 41 отъ устава.

5. Гласуване бюджетъ за 1924 год.

6. Избиране членове на новъ Проверителенъ съветъ и тѣхни заместници.

Депозирането на акциитъ ще стане въ касата на дружеството съгласно устава.

Ако събранието не се състои на 30 мартъ, то се отлага за 6 априлъ с. г. въ същото помещение и часъ.

Варна, 2 мартъ 1924 год.

Отъ управителния съветъ.

Б А Л А Н С Ъ

Активъ

приключенъ на 31.XII.1923 год.

Пасивъ

1	Каса	368791	50			1	Капиталъ	3000000	—		
2	Стоки	4926783	25			2	Акценти	3481077	30		
3	Дебитори	1224800	25			3	Кредитори	1529096	15		
4	Мобили	37633	30			4	Запасенъ фондъ	7640	50		
5	Невнесенъ капиталъ	1200000	—			5	Печалби за 922 год.	137911	55		
6	Преходни активи	24551	—			6	Печалби за 923 год.	504372	45	8660097	95
7	Чужди валути	2500	—								
8	Римеси	407987	75								
9	Текущи смѣтки	467050	90	8660097	95						
				8660097	95					8660097	95

Смѣтна Загуби & печалби

приключена на 31.XII.923 год.

1	Заплати	292921	85			1	Отъ стоки	1126239	80	1126239	80
2	Лихви и комисиони	183122	50								
3	Канторни	145823	—								
	Чиста печалба:										
	1/6 за основ. делове	84062									
	50% възнаграж. на										
	Упр. съветъ	25218	60								
	50% Запас. фондъ	25218	60								
	За усиление на капиталъ	369873	25	504372	45						
				1126239	80						
				1126239	80					1126239	80

Счетоводителъ: Я. Налояновъ.

Провер. съветъ: Я. Стойчевъ
Г. Н. Генчевъ
Ст. Петровъ

Д о н л а д ъ

на Проверителния съветъ до V-то редовно годишно събрание на акционеритъ на Акционерното Д-во за Международна Търговия и Индустрия, Варна.

Господа Акционери,

Съгласно устава на дружеството и постановленията на Търговския законъ, проверихме книгитъ на дружеството и констатирахме, че всички операции сж извършени съгласно устава и решенията на Управителния съветъ и вѣрно записани въ книгитъ.

Приключенитъ на 31 декемврий 1923 год. „Ба-

лансъ“ и с/ката „Загуби и Печалби“ намѣрихме редовно съставени, за което Ви молимъ да ги одобрите, като освободите отъ отговорностъ Управителния съветъ, за дейността му презъ сжщата година.

Варна, мартъ 1924 год.

Проверителеръ съветъ: Я. Стойчевъ
Г. Н. Генчевъ
Ст. Петровъ

„КОМПАСТЪ“

МИТНИЧЕСКО И ЕКСПЕДИЦИОННО БЮРО

ВАРНА
Габровска 16.
Телефони: № 146

СОФИЯ
Алабинска 35.
№ 426

БУРГАСЪ
Площадна
№ 217

Съобщава че кантората имъ въ Варна се премѣсти на втория етажъ въ зданието на Христо Дончевъ (бивша Ант. Патамански) ул. „Софийска“, № 124, точно срещу новата гара

221—1—1

Манифактуристи!

най-богатъ изборъ и пълень асортиментъ отъ

манифактура, платна, хасета, сатени

прежди бѣли и боялии

всѣкога на най-износни цени ще намѣрите при

БРАТИЯ ГАБРОВСКИ

РУСЕ
Телефонъ № 382.

За телеграми: ВАРНА
БР. ГАБРОВСКИ

Телефонъ № 119.

Въ Русе собствена Парно-бояджийска фабрика за боядисване прежди и всѣкакви финни и други платове.

Приематъ поръчки на най-изгодни условия.

220—1—6